Dosarul nr. 2-19511/2023

2-23137275-12-2-25092023

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

16 decembrie 2024 **mun. Chișinău**

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Igor Pulbere examinînd în procedura cererilor cu valoare redusă pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Prodan, în interes propriu și al fiicelor minore Carolina Prodan și Anastasia Prodan către SRL „Fly One”, privind încasarea compensației, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă

La 22 septembrie 2023, reclamanta Nadejda Prodan a depus o cerere de chemare în judecată către SRL „Fly One”, prin care a solicitat admiterea acțiunii și examinarea cauzei în lipsa reclamanților și a reprezentantului acestora. De asemenea, a solicitat încasarea de la SRL „Fly One” în beneficiul său și al copiilor săi minori suma de a cîte 250 Euro pentru fiecare în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii, cu titlu de compensație pentru întîrzierea zborului Berlin - Chișinău din data de 06 iulie 2023, cu ora de decolare 15:30 și aterizare 19:00, cursa 5F 612.

În motivarea cererii reclamanta a invocat că, în temeiul contractului de transport documentat prin biletele de călătorie, a avut procurat pentru ea și copiii minori Carolina Prodan și Anastasia Prodan o rezervare pentru cursa 5F 612 Berlin - Chișinău din data de 06 iulie 2023, cu ora de decolare 15:30 și aterizare 19:00.

Menționează reclamanta că la 05 iulie 2023, pasagerii au fost informați că cursa 5F 612 Berlin - Chișinău din data de 06 iulie 2023 nu va decola la ora programată, dar la ora 21:00. Ajunși la aeroport au aflat că zborul se reține, apoi la ora 11:00 au fost îmbarcați în aeronavă, iar peste o oră reclamanții au fost debarcați, fiind informați că zborul va avea loc la ora 8:50, data de 07 iulie 2023.

Susține reclamanta că, conform răspunsului nr. 12/874 din 22 august 2023 al ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, aeronava a decolat spre Chișinău la data de 07 iulie 2023, ora 11:20, cu aterizare pe aeroportul din Chișinău la data de 07 iulie 2023 la orele 14:30, avînd astfel o întîrziere de peste 19 ore.

Ca urmare a acestei situații, reclamanții au fost puși într-o situație extrem de dificilă, nefiind informați despre motivele reținerii zborului. Mai mult decît atît, pasagerilor nu le-a fost oferită asistența necesară în astfel de situații.

La 21 august 2023 reclamanta a depus în adresa CA „Fly One" SRL o cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea în beneficiul reclamanților a compensației pentru întîrzierea zborului în sumă de 250 Euro pentru fiecare. Potrivit avizului de recepție, pîrîta a recepționat cererea la data de 23 august 2023.

La 14 decembrie 2023, pîrîta SRL „Fly One" a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, invocînd următoarele motive: conform răspunsului nr. 12/874 din 22 august 2023 al ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău", motivele întîrzierii zborului sunt legate de:

- DL MS-Mandatory Security (Control obligatoriu la serviciul de securitate aeronautică)
- Operațiunile de control efectuate la aeroportul unde urma să decoleze nava - DL 96 - Operations Control
- DL 93 - Avionul a ajuns cu întîrziere de la cursa precedentă din cauza slotului EUROCONTROL

Pîrîta susține că acești factori nu depind de voința SRL „Fly One" și sunt în afara controlului acesteia. În context, face referire la precedentele Curții de Justiție a Uniunii Europene care stabilesc că în astfel de circumstanțe excepționale, companiile aeriene sunt exonerate de la plata compensațiilor.

De asemenea, pîrîta invocă prevederile art. 20 alin. (1) Cod civil, conform căruia persoana răspunde pentru prejudiciul cauzat prin fapt ilicit săvîrșit cu vinovăție sub forma intenției sau imprudenței, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Studiind cererea înaintată și probele anexate în susținerea acesteia, în raport cu prevederile legale aplicabile speței, judecătorul reține următoarele.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobîndite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la

îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe sunt evaluate în ansamblu, ținînd cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazîndu-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurînd astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Pentru soluționarea justă a prezentei cauze, instanța trebuie să analizeze în primul rînd natura juridică a raporturilor dintre părți. Acestea se întemeiază pe un contract de transport aerian, care reprezintă o înțelegere specifică prin care transportatorul își asumă obligația fundamentală de a transporta pasagerul și bagajele sale la destinația convenită, contra unei remunerații. Această relație juridică este reglementată atît de normele generale ale Codului civil privind contractul de transport, cît și de normele speciale în domeniul transportului aerian.

Esența acestui raport juridic rezidă în obligația transportatorului de a asigura deplasarea pasagerului în condiții de siguranță și în termenii conveniți. Astfel, art. 1415 din Codul civil stabilește nu doar obligația de transport în termenele stabilite, ci și principiul eficienței transportului, care trebuie efectuat pe calea cea mai scurtă și rezonabilă. Această prevedere reflectă importanța pe care legiuitorul o acordă respectării orarului de zbor și evitării întîrzierilor nejustificate.

Mai mult, legiuitorul a instituit un regim special de protecție a drepturilor pasagerilor prin Hotărîrea Guvernului nr. 836/2012, care transpune standardele europene în materie. Acest act normativ instituie un mecanism de compensare automată în cazul întîrzierilor semnificative, stabilind praguri clare în funcție de distanța zborului. Pentru zborurile de pînă la 1 500 km, cum este cazul în speță, compensația este fixată la 250 euro per pasager atunci cînd întîrzierea depășește două ore.

Acest mecanism de compensare are o natură obiectivă, independent de vinovăția transportatorului, fiind conceput pentru a responsabiliza operatorii aerieni și a-i determina să ia toate măsurile necesare pentru respectarea orarelor de zbor. Singura excepție admisă de regulament privește circumstanțele extraordinare, care trebuie să îndeplinească cumulativ două

condiții: să nu fie inerente activității normale de transport aerian și să scape efectiv controlului operatorului.

În cazul de față, motivele invocate de pîrîtă - procedurile de securitate, controlul aeronautic și coordonarea cu sistemul EUROCONTROL - reprezintă aspecte obișnuite ale operațiunilor aeriene, care trebuie anticipate și gestionate corespunzător de orice transportator diligent. Faptul că aceste proceduri au cauzat o întîrziere atît de semnificativă (19 ore) denotă mai degrabă deficiențe în planificarea și managementul operațional al companiei, decît existența unor circumstanțe cu adevărat extraordinare.

În plus, argumentul pîrîtei privind existența unor circumstanțe excepționale trebuie analizat prin prisma standardelor dezvoltate de jurisprudența în materie. Astfel, s-a stabilit că pentru a exonera transportatorul de răspundere, circumstanțele invocate trebuie să întrunească un caracter de extraordinar și inevitabil, să fie în afara sferei normale de activitate și control a operatorului aerian. Procedurile de securitate și control, oricît de riguroase ar fi, reprezintă operațiuni standard în transportul aerian, iar coordonarea cu sistemul EUROCONTROL este o cerință permanentă pentru toate companiile aeriene care operează în spațiul european.

În contextul art. 19 din Convenția de la Montreal, la care Republica Moldova este parte, stabilește răspunderea transportatorului pentru prejudiciile cauzate de întîrzieri, permițînd exonerarea doar în cazul în care se demonstrează că au fost luate toate măsurile rezonabile pentru evitarea prejudiciului sau că asemenea măsuri au fost imposibil de luat. În speța de față, pîrîta nu a demonstrat că întîrzierea de 19 ore ar fi fost inevitabilă chiar și în condițiile unei gestionări optime a operațiunilor de zbor.

Mai mult, conform art. 20 Cod civil, răspunderea pentru prejudiciul cauzat survine pentru fapta ilicită săvîrșită cu vinovăție. În cazul de față, neexecutarea obligației de transport în termenul convenit și lipsa asistenței necesare pentru pasageri constituie o încălcare a obligațiilor contractuale și legale ale transportatorului. Circumstanțele invocate de pîrîtă - controlul de securitate și întîrzierea cauzată de slotul EUROCONTROL - nu pot fi calificate drept impedimente ce înlătură caracterul ilicit al faptei, acestea fiind riscuri previzibile și gestionabile în activitatea de transport aerian.

Prin urmare, instanța constată că cererea reclamantei privind acordarea compensației pentru întîrzierea zborului este întemeiată. Regulamentul prevede în mod expres dreptul la o

compensație de 250 euro pentru zborurile de pînă la 1 500 km în cazul întîrzierilor semnificative, iar în speță distanța de 1 264 km și întîrzierea de 19 ore se încadrează clar în aceste prevederi.

În ceea ce privește cheltuielile de judecată, acestea urmează regimul special prevăzut de legislație pentru acțiunile în protecția drepturilor consumatorilor. Legiuitorul, recunoscînd vulnerabilitatea consumatorului în raport cu operatorii economici și importanța facilitării accesului la justiție în asemenea cauze, a prevăzut în art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă scutirea de taxa de stat pentru această categorie de litigii. Această facilitate procesuală are menirea să asigure un acces efectiv la justiție și să încurajeze consumatorii să-și apere drepturile legitime.

În același timp, potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, partea care a cîștigat procesul are dreptul să i se compenseze cheltuielile de judecată suportate. Această regulă derivă din principiul reparării integrale a prejudiciului și are scopul de a asigura că partea care a fost nevoită să recurgă la proceduri judiciare pentru apărarea drepturilor sale nu suportă costuri nejustificate.

În cazul de față, deși reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat, în conformitate cu prevederile art. 98 Cod de procedură civilă, această taxă urmează a fi încasată la buget de la pîrît, proporțional cu pretențiile admise. Această soluție este justă și echitabilă, întrucît reflectă atît principiul protecției consumatorului, cît și cel al responsabilizării operatorilor economici pentru nerespectarea obligațiilor lor legale și contractuale.

În concluzie, analizînd circumstanțele cauzei prin prisma normelor legale aplicabile și a probelor administrate, instanța constată că acțiunea reclamantei este întemeiată. Întîrzierea semnificativă a zborului, în absența unor circumstanțe extraordinare care să o justifice, precum și neacordarea asistenței necesare pasagerilor, determină dreptul acestora la compensația prevăzută de Regulament. Suma de 250 euro pentru fiecare pasager reprezintă o compensație forfetară, stabilită de legiuitor pentru asemenea situații, avînd rolul atît de a repara prejudiciul suferit de pasageri, cît și de a descuraja practicile defectuoase în transportul aerian.

În conformitate cu prevederile art.art. 98, 238-241, 276^2-276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul, -

h o t ă r ă ș t e

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Prodan, în interes propriu și al fiicelor minore Carolina Prodan și Anastasia Prodan către SRL „Fly One”, privind încasarea compensației, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul SRL „Fly One”, cod fiscal 1015600032640, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia nr. 80/3, în beneficiul Nadejdei Prodan, născută la *****, cod personal *****, domiciliată în *****, compensațiile pentru întîrzierea zborului în sumă de 750 (șapte sute cincizeci) euro.

Se încasează din contul SRL „Fly One”, cod fiscal 1015600032640, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia nr. 80/3, în contul statului, taxa de stat în sumă de 434,70 lei (patru sute treizeci și patru lei și 70 bani).

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecător **Igor Pulbere**